УДК 82-36:070(477)

Жанр анекдота на шпальтах газети «Україна Молода»

Оксана ГАРАЧКОВСЬКА
д. філол. н., проф.
Київський національний університет культури і мистецтв
вул. Євгена Коновальця, 36, Київ, Україна, 01133
e-mail: garachkovskaoksana@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8599-6430
© Гарачковська О., 2019

У статті висвітлюється специфіка анекдотів, що побачили світ на шпальтах газети «Україна молода» впродовж 2018–2019 років. На основі розлогого фактичного матеріалу, теоретичних розробок у царині жанрології осмислено процес виникнення та розвитку анекдота в українській літературі та журналістиці. У статті стисло розкривається ґенеза анекдота в Україні від давнини до наших днів.

Акцентується увага на тому, що смішний бік звичайних буденних обставин у жанрі анекдота настільки загострено, що вони виступають на грані між реальним і неможливим. Для нього іноді добираються такі ситуації, які за своїм змістом і суттю не підлягають широкому розголошенню і можуть розповідатись лише в певному товаристві.

Проведений аналіз засвідчив, що на шпальтах «України молодої» впродовж двох останніх років анекдоти регулярно друкувались у рубриках «Приколи про одеситів», «Приколи про свекрух і невісток», «Приколи про депутатів» тощо. Усього побачило світ близько дев'ятисот анекдотів, що є свідченням лише однієї з можливих форм побутування анекдота як жанру журналістики в системі друкованих ЗМІ. Водночас старі анекдоти також досить часто потрапляють на шпальти популярного видання, внаслідок чого виникає гумористично-сатиричний інтертекст з новими оцінками дійсності, новими смислами та асоціаціями — своєрідний «комічний золотослів». Якраз із цього джерела автори аналітичних статей, коментарів чи фейлетонів і беруть здебільшого кращі зразки анекдотів для унаочнення своїх розмислів. У такий спосіб адресанти апелюють до читацького досвіду реципієнтів, розраховуючи на адекватне сприйняття ними не тільки популярних у минулому анекдотів, а й сучасних суспільних процесів та обставин.

Жанрова типологія анекдотів, опублікованих у газеті «Україна молода», — від політичних «Приколів про Путіна», «Приколів про Януковича» та інших конкретних осіб, представників Держдуми Росії, до побутових анекдотів — «Приколів про їжу» тощо.

Дослідження організаційно-видавничої історії газети «Україна молода» та аналіз анекдотів, опублікованих на її шпальтах упродовж останніх двох років, дозволяє стверджувати, що це видання посідає вагоме місце в українській журналістиці початку XXI ст.

Ключові слова: *анекдот, жанр, «Україна молода», сатирична публіцистика, критична журналістика, газета, сатира, гумор.*

ANECDOTE GENRE ON THE PAGES OF “UKRAINA MOLODA” (“YOUNG UKRAINE”) NEWSPAPER

Oksana Garachkovska
Doctor of sciences (Philology), Associate Professor
Kyiv National University of Culture and Arts
01133, 36 Ye. Konovalets str., Kyiv, Ukraine
e-mail: garachkovskaoksana@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8599-6430
Researcher ID: T-3868-2019

The article highlights the specifics of the anecdotes that were published on the pages of the newspaper “Ukraina Moloda” ("Ukraine Young") during 2018-2019. The process of origin and development of anecdote in Ukrainian literature and journalism is based on the factual material, theoretical developments in the field of genre. The article briefly reveals the genesis of anecdote in Ukraine from ancient times to the present days.

Attention is drawn to the fact that the ridiculous side of ordinary everyday circumstances in the anecdote genre is so sharpened that they stand on the line between the real and the impossible. For it, sometimes such situations are selected which, by their content and essence, are not widely publicized and can only be narrated in a particular society.

The conducted analysis showed that during the last two years anecdotes were regularly published on the pages of "Ukraina Moloda" under the headlines "Jokes about Odessa citizens", "Jokes about mothers-in-law and daughters-in-law", “Jokes about deputies" and others. A total of nine hundred anecdotes have been released, which is an evidence of only one possible form of anecdote as a journalism genre in the print media system. At the same time, old anecdotes also often hit the headlines of a popular publication, resulting in a humorous-satirical intertext with new evaluations of reality, new meanings and associations - a kind of "comic goldword". Just from this source, authors of analytical articles, commentaries, or feuilletons take the best samples of anecdotes to clarify their thoughts. In this way, the addressees appeal to the reader's experience of the recipients, relying on an adequate perception of not only popular past anecdotes, but also of contemporary social processes and circumstances.

Genre typology of anecdotes published in "Ukraina Moloda" newspaper is from political "Jokes about Putin", "Jokes about Yanukovych" and other specific individuals of the State Duma, to life jokes — “Jokes abut Food" and more.

A study of the organizational and publishing history of "Ukraina Moloda" newspaper and the analysis of anecdotes published on its pages over the past two years suggest that this publication holds a significant place in Ukrainian journalism at the beginning of the 21st century.

***Keywords**: anecdote, genre, "Ukraina Moloda"("Ukraine Young"), satirical journalism, critical journalism, newspaper, satire, humor.*

Постановка проблеми

В останні роки сатира й гумор посіли помітне місце в системі українських друкованих ЗМІ. Сатирична публіцистика як один із різновидів публіцистики, а також критична журналістика відіграють напрочуд важливу роль у відтворенні значних подій соціального життя і впливу їх на свідомість народу, оскільки, з одного боку, беруть активну участь в реалізації ідейної боротьби, з іншого, сприяють формуванню естетичного смаку читачів. Така експансія сатири й гумору на шпальтах друкованих ЗМІ, імовірно, пов'язана передусім із процесом подальшої демократизації та гуманізації нашого суспільства.

Серед найбільш уживаних на шпальтах українських газет і журналів, нарівні з епіграмою та сатиричною афористикою, залишається жанр анекдота.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Незважаючи на те, що в останні десятиліття побачили світ дві монографії науковців про анекдот як жанр (Курганов, 1997; Ковалів, 2007), з'явилось кілька журналістикознавчих статей про мовно-жанрову еволюцію анекдота в українських газетних текстах (Денискіна, 2007), про контекстуальний фон у сприйнятті, фіксації, публікації і дослідженні політичних анекдотів (Кирчів, 2009), про специфіку сюжету в стрілецькому анекдоті (Кузьменко, 2010), а також дисертаційна студія, присвячена традиційному анекдоту у контексті сміхових явищ української культури (Кімакович, 2017), серед жанрів критичної журналістики анекдот у вітчизняному журналістикознавстві залишається найменш осмисленим. Однак поважний вік жанру, його активне суспільне функціонування підкреслюють органічність і важливість тієї ролі, яку він виконує в соціальних комунікаціях, зокрема й на шпальтах друкованих ЗМІ.

Культурологічне вивчення анекдотів нині особливо актуальне, оскільки категорії комічного пов'язані з найважливішими концептами культури, зокрема, з такими параметрами життя суспільства, як офіційне й «карнавальне» (М. Бахтін) ставлення до політичної ситуації в країні і світі. Отже, актуальність статті спричинена гострою потребою заповнити лакуни в аналізі анекдота як жанру критичної журналістики, а також відсутністю публікацій на цю тему.

Мета дослідження — проаналізувати специфіку оприлюднених анекдотів на шпальтах газети «Україна молода» впродовж 2018–2019 років.

Виклад основного матеріалу

Анекдот науковці здебільшого визначають як «коротке сатиричне або гумористичне, з дотепним закінченням усне оповідання про якийсь смішний випадок чи подію» (Косяченко, 1988), «один із найпопулярніших і найоперативніших жанрів народної творчості» (Кузьменко, 1997, с. 85), як «коротку усну оповідь, парадоксальну міні-новелу гумористичного або сатиричного характеру з несподіваним фіналом (Ковалів, 2007, с. 68). П. Єфименко називав її «можебилицею», Ю. Федькович — «придибашкою».

Смішний бік звичайних буденних обставин у жанрі анекдота настільки загострено, що вони виступають на грані між реальним і неможливим. Для нього іноді добираються такі ситуації, які за своїм змістом і суттю не підлягають широкому розголошенню і можуть розповідатись лише в певному товаристві.

Уперше термін «анекдот» застосував Прокопій Кесарійський у книзі «Таємна історія» (550 р.), змальовуючи курйозні випадки, пов'язані з викриттям постаті імператора Юстиніана, звичаїв палацового життя. Щоправда, до цього жанру, основою якого були неординарні, повчальні події, раніше зверталися китайські та індійські дотепники, античні історики Плутарх (прибл. 45 — прибл. 127 рр.), Светоній (приблизно 70 — приблизно 140 рр.).

В Європі XII–XVI ст. цей жанр мав різні назви: новеліно (Італія), шванк (Німеччина), фабліо (Франція), фацеція — латинскою мовою.

Тематична палітра народних анекдотів надзвичайно строката. Усі смішні й кумедні сторони родинного та громадського життя людей в них є матеріалом і об'єктом відображення. В анекдотах висміюються святоші, ледарі, хвальки, нероби, п'яниці, державні діячі, що не виправдали довіри народу. Не випадково деякі дослідники називають анекдот «службою швидкого реагування» на актуальні події суспільного життя, «адже саме анекдот зачіпає нерідко такі теми, що донедавна були заборонені для друкованої літератури» (Кузьменко, 1997, с. 85).

Характерним прийомом анекдотів, закладеним у самому їх сюжеті, є комізм паралельної логіки, своєрідне переакцентування сюжету з серйозного на смішне. Прозорий підтекст або тонкий натяк, що випливає на основі психологічної асоціації у процесі сприйняття, і є гумористичним ядром таких творів.

Анекдот як специфічний жанр народної творчості привернув увагу письменників та дослідників понад півтора століття тому. Одним із перших опублікував українською мовою анекдоти про татар, Наполеона та чумаків Г. Квітка-Основ'яненко у 1822 р. Він же

одним із перших українських прозаїків почав опрацьовувати народні анекдоти у формі гумористичних оповідань.

Багато гумористичних знахідок дав український анекдот М. Гоголю, С. Руданському, І. Франку, Остапу Вишні, П. Глазовому та іншим письменникам.

В останні десятиліття чимало українських друкованих ЗМІ подають на своїх сторінках анекдоти: смішні бувальщини про письменників у рубриках «Вибрики пегаса», «Вишняк» та «Клуб імені Остапа Вишні» («Літературна Україна»).

Значне місце займає анекдот і на сторінках «України молодої» — щоденної інформаційно-політичної газети, яка виходить у Києві. Газета була заснована в липні 1991 року (перше число побачило світ 4 липня 1991 р.) як молодіжне видання ЦК Компартії України, однак уже в серпні того ж року вона стала незалежною, підтримавши незалежність України. По тому нетривалий час мала засновником Міністерство у справах молоді та спорту. Нині існує у формі приватного підприємства; власник і директор з 1991 р. і до цього часу — Михайло Дорошенко (з річною перервою на роботу керівником прес-служби Президента України В. Ющенка в 1994–1995 рр.; обов'язки головного редактора газети на той час виконував С. Сай-Боднар). «Україна молода» орієнтується на національно свідому вітчизняну аудиторію різного віку, входить до складу Української асоціації видавців періодичної преси (УАВПП).

На початку свого становлення у 90-х роках XX ст. «Україна молода» — перша в нашій дежаві приватна газета — друкувалась як тижневик, накладом у 9 тис примірників. Однак з місяця в місяць видання нарощувало обсяг, у роки президентства В. Ющенка стало щоденним (з'являлось друком п'ять разів на тиждень, окрім понеділка та вівторка) накладом понад сто тисяч примірників. З приходом до влади В. Януковича в 2010 році періодичність газети зменшилась до чотирьох разів на тиждень (виходила у середу, четвер, п'ятницю та суботу). З початком війни на Сході нашої держави, розв'язаної Російською Федерацією проти українського народу, економічна криза позначилась і на скороченні накладу та періодичності газети — до трьох разів на тиждень (з 2018 року «Україна молода» виходить у середу, четвер та суботу накладом у кілька десятків тисяч примірників).

За період свого існування газета «Україна молода» пережила чимало революцій: розпад СРСР і народження незалежної України, студентську Революцію на граніті з її першим в українській новітній історії політичним скандалом — відставкою прем'єр-мі-

ністра В. Масола, зміну президентів, Помаранчеву революцію та Євромайдан.

А нині це популярне видання переживає власну — технологічну революцію. Паралельно з друкованою версією редакція розвиває оновлений сайт www.umoloda.kiev.ua. Сьогодні усі її читачі, що користуються інтернетом, можуть читати газету онлайн. Отже, «Україна молода» прагне бути більш оперативною, тематично різноманітнішою та цікавішою і при цьому не втратити той гумор і здоровий глузд, притаманний газеті впродовж її існування.

Варто наголосити, що з перших номерів газети в ній на останній сторінці була започаткована рубрика «Анекдоти». З березня 2008 року назву рубрики змінили на «Приколи» (від слова «приколювати» — убивати кого-небудь, проколюючи тіло багнетом, кинджалом і т. п.). Згадаймо у цьому зв'язку «Енеїду» І. Котляревського: «Евріал к йому підкрався // І просто в рот кинджал уткнув, // І приколов його». Згодом слова «приколювати», «прикол» набули метафоричного значення — «убивати» сміхом, таврувати зло, нещадно висміюючи його.

Ось, скажімо, один із характерних «приколів» «України молодої»:

«Михайло Горбачов отримав Нобелівську премію миру за розвал СРСР, Нобелівський комітет із великою надією вручає премію Бараку Обамі» (№ 189 від 13.10.2009).

З січня 2017 року в «Україні молодій» з'явилась нова назва рубрики — перша тематична група «приколів» — «Приколи про соцмережі»:

«– Аллочко, ти таки вийшла заміж?! Ну і що ти скажеш про першу шлюбну ніч? — Усю ніч змінювала прізвище в соцмережах» (№ 013 від 31.01.2017).

Упродовж 2018–2019 рр. на шпальтах газети було опубліковано близько дев'ятисот анекдотів, що виходили здебільшого в рубриках, які ідентифікували тематичну групу «приколів»:

«Приколи про блондинок. На автозаправці касир попереджає блондинку: — Відсьогодні бензин подорожчав. — Добре, налийте мені 50 літрів учорашнього» (№ 010 від 26.01.2018);

«Приколи про весілля. Розмова організаторів весіль: — Не можна ставити столи буквою «П». — Чому? — Бо після восьмого тосту для гостей це вже лабіринт» (№ 021 від 21.02.2018);

«Приколи про їжу та логіку. Гість, який запізнився, сідає за стіл, присунувши вазочку з чорною ікрою, і починає їсти ложкою. Господар підходить до нього і тихо шепоче: — Любий, це ж вам не каша. — Ну що ви, ніякого порівняння» (№ 098 від 11.09.2018);

«Приколи про подружжя. — Науме Ароновичу, а яка різниця між закоханим чоловіком та одруженим? — Закоханий чоловік не знаходить слів, а одружений не встигає їх вставити» (№ 101 від 11.09.2019).

«Приколи про тестів та зятів. Терміново продам квартиру тим, хто п'є, горланить і гучно гуляє. Нехай мої сусіди нарешті оцінять, як їм зі мною пощастило» (№103 від 17.09.2019).

«Приколи про одеситів. Роза Марківна скаржиться подрузі: «Дуже хочеться тепла, любові, чоловічих рук на талії, та й талію хочеться» (№ 104 від 18.09.2019);

«Приколи про ресторани. В одеському ресторані: — Скажіть, у вас є дика качка? — Ні, але для вас ми можемо розлютити домашню» (№ 105 від 20.09.2019) тощо.

На шпальтах газети «Україна молода» в аналізований період можна також зустріти рубрики анекдотів — «Приколи про народних депутатів», «Приколи про чиновників», «Приколи про ДАІ і ділових дружин», «Приколи про жінок і гроші», «Приколи про свекрух та зятів», «Приколи про суддів» та десятки інших. Зустрічаються почасти й старі анекдоти («анекдоти з бородою») — «Приколи про Чапаєва і Петьку», «Приколи про Брежнєва» тощо.

Кожна з названих тематичних груп може бути об'єктом подальших наукових студій.

Анекдоти в українських друкованих ЗМІ, у тому числі й на шпальтах «України молодої», виконують насамперед комунікативну, психотерапевтичну та катарсичну функції.

Важливим для сучасного анекдота є дотепне обігрування лексичної, референційної, синтаксичної, ілокутивної неоднозначності, іноді небезпечне для морально-етичного канону чи панівного режиму.

Ось, скажімо, один із «приколів» першого року російсько-української війни на Сході нашої держави:

«Дипломати: — Україна, Євросоюз і США мають намалювати для Путіна дорожню карту щодо виходу з кризи.

Народ: — Так ця карта у нас на кожному паркані намальована — «ПТН ПНХ» (№ 184 від 10.12.2014).

Так званий політичний анекдот представлений на шпальтах «України молодої» «Приколами про Путіна», «Приколами про Януковича» та інших конкретних осіб, представників Держдуми Росії, духовенства (Московського патріархату), про П. Порошенка, В. Кличка та інших українських політичних діячів.

Ось, наприклад, анекдот про В. Януковича: «На Майдані три місяці думали, що подарувати Януковичу на 23 лютого» (№ 028 від 25.02.2014).

Або анекдот про В. Кличка: «Слухаючи довгу промову Порошенка на інавгурації, Кличко подумав: «Ну і добре, що я не став Президентом» (№ 082 від 11.06.2014).

Чи про Держдуму Росії: «Держдума РФ планує визнати АТО в Україні геноцидом чеченського народу» (№ 082 від 11.06.2014) та інші.

Основними ознаками сучасного українського газетного тексту, на думку Г. Денискіної (2007), «стає відкритість, оперативність, композиційна варіативність, жанровий синкретизм, стилістична різноманітність, широкий тематичний діапазон і відчутне посилення ролі авторської особистості» (Денискіна Г., 2007). Сказане повною мірою стосується також і анекдотів, опублікованих на шпальтах газети «Україна молода».

Стосовно форми анекдотів, опублікованих на шпальтах газети «Україна молода», їхньої композиційної специфіки, варто зауважити, що вони вживаються здебільшого у вигляді фрази-спостереження («Зараз як ніколи раніше, стало очевидним, що батьківські збори — від слова «збирати» (№ 103 від 17.09.2019), діалогу («— Галочко, зайди, я млинців напекла. — Не можу, мені завтра за кермо» (№ 105 від 20.09.2019), глузування над мовними штампами, пародіюванням анонсів («Одеса. Продуктовий магазин. Анонс: «Особи, які не потребують решти, обслуговуються поза чергою» (№ 104 від 18.09.2019).

Чимало анекдотів наділені фабулою, що може розгортатися у подію: «Приходить до Рози Мойсеївни слідчий і запитує: — Розо Мойсеївно, а вчора ви говорили, що все було добровільно. Жінка йому відповідає: — Товаришу лейтенанте, діамант виявився фальшивим, значить, це все-таки було згвалтування» (№ 104 від 18.09.2019) тощо.

Отже, внаслідок проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

В умовах гострої економічної скрути, при всіх труднощах становлення, попри фінансові проблеми в опозиційні роки, коли очільником держави був В. Янукович, «Україна молода» стала першою щоденною україномовною й українською, національною газетою в нашій державі.

На сторінках «України молодої» впродовж 2018–2019 рр. анекдоти регулярно друкувались у рубриках «Приколи про одеситів»,

«Приколи про свекрух і невісток», «Приколи про депутатів» тощо. Усього було оприлюднено близько дев'ятисот узірців цього жанру, що є свідченням лише однієї з можливих форм побутування анекдота як жанру журналістики в системі друкованих ЗМІ. Водночас старі анекдоти («приколи з бородою») також досить часто потрапляють на шпальти популярного видання, внаслідок чого виникає гумористично-сатиричний інтертекст з новими оцінками дійсності, новими смислами та асоціаціями — своєрідний «комічний золотослів», або «цитатний фонд» (Г. Денискіна). Власне з цього джерела автори аналітичних статей, коментарів чи фейлетонів і беруть здебільшого кращі зразки анекдотів для унаочнення своїх розмислів. У такий спосіб адресанти апелюють до читацького досвіду реципієнтів, розраховуючи на адекватне сприйняття ними не тільки популярних у минулому анекдотів, а й сучасних суспільних процесів та обставин.

Дослідження організаційно-видавничої історії газети «Україна молода» та аналіз анекдотів, опублікованих на її шпальтах упродовж останніх двох років, дозволяє стверджувати, що це видання займає вагоме місце в українській журналістиці початку XXI ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денискіна, Г.О. (2007). Мовно-жанрова еволюція анекдота в газетних текстах. Наукові записки Інституту журналістики, 26, 227-230.
2. Кирчів, Р.Ф. (2009). Контекстуальний фон у сприйнятті, фіксації, публікації і дослідженні політичних анекдотів. Вісник Львівського університету імені Івана Франка. Серія філологічна, 47, 119-124.
3. Кімакович, І.І. (1996). Традиційний анекдот у контексті сміхових явищ української культури. (Дис. канд. філол. наук). ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, Київ.
4. Кімакович, І.І. (2017). Народний анекдот і народний жарт як традиційні жанри усного мовлення комунікативних осіб. В Г. А. Скрипник (Ред.), Слов'янський світ: Щорічник (Вип. 16, с. 102-119). Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України.
5. Ковалів, Ю.І. (Уклад.). (2007). Літературознавча енциклопедія (Т. 1). Київ: Академія.
6. Косяченко, В.Т. (1988). Анекдот. В І.О. Дзеверін та ін. (Ред.). В Українська Літературна Енциклопедія (Т. 1, с. 67). Київ: Головна редакція УРЕ.
7. Кузьменко, О. (2010). Стрілецький анекдот: контекст — сюжет — текст. Народознавчі зошити, 1-2, 114-125.
8. Кузьменко, В.І. (1997). Словник літературознавчих термінів. Київ: Український письменник.
9. Курганов, Е. (1997). Анекдот как жанр. Санкт-Петербург: Академический проект.

REFERENCES

1. Denyskina, H.O. (2007). Movno-zhanrova evoliutsiia anekdota v hazetnykh tekstakh [Language-genre evolution of anecdote in newspaper texts]. Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky, 26, 227-230 [in Ukrainian].
2. Kimakovych, I.I. (1996). Tradytsiinyi anekdot u konteksti smikhovykh yavyshch ukrainskoi kultury [A traditional anecdote in the context of the ridiculous phenomena of Ukrainian culture]. (PhD Dissertation). Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology MT Rylsky NAS of Ukraine, Kyiv [in Ukrainian].
3. Kimakovych, I.I. (2017). Narodnyi anekdot i narodnyi zhart yak tradytsiini zhanry usnoho movlennia komunikatyvnykh osib [People's anecdote and people's joke as traditional genres of verbal communication of communicative persons. In H.A. Skrypnyk at al. (Eds.), Slov'ianskyi svit: Shchorichnyk [The Slavic World: Yearbook] (Issue. 16, pp. 102-119). Kyiv: Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology MT Rylsky NAS of Ukraine [in Ukrainian].
4. Kosiachenko, V.T. (1988). Anekdot [Anecdote]. In I.O. Dzeverin et al. (Eds.), Ukrainska Literaturna Entsyklopediia [Ukrainian Literary Encyclopedia] (Vol. 1, p. 67). Kyiv: Holovna redaktsiia URE [in Ukrainian].
5. Kovaliv, Yu.I. (Comp.). (2007). Literaturoznavcha entsyklopediia [Encyclopedia of Literary Studies] (Vol. 1). Kyiv: Akademiia [in Ukrainian].
6. Kurganov, E. (1997). Anekdot kak zhanr [Joke as a genre]. St. Petersburg: Akademicheskii proekt [in Russian].
7. Kuzmenko, O. (2010). Striletskyi anekdot: kontekst — siuzhet — tekst [Sagittarius joke: context — history — text]. Narodoznavchi zoshyty, 1-2, 114-125 [in Ukrainian].
8. Kuzmenko, V.I. (1997). Slovnyk literaturoznavchykh terminiv [Dictionary of Literary Terms]. Kyiv: Ukrainskyi pysmennyk [in Ukrainian].
9. Kyrchiv, R.F. (2009). Kontekstualnyi fon u spryiniatti, fiksatsii, publikatsii i doslidzhenni politychnykh anekdotiv [Contextual background in the perception, recording, publication and research of political anecdotes]. Visnyk Lvivskoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriia filolohichna, 47, 119-124 [in Ukrainian].